

Joan Domènech: un gran amic, un referent cultural i humà

Text > **MARIO ZUCCHITELLO**, filòleg i historiador

No recordo exactament quan i en quina circumstància vaig conèixer en Joan. Tal vegada eren els anys setanta del segle passat. Recordo, però, que un dia va venir a Tossa mentre treballàvem a la vil·la romana dels Ametllers. Després de les presentacions, donat que era arqueòleg, va prendre una paleta i ens va ajudar. Em va sorprendre favorablement, de manera que vam seguir mantenint contactes que es van anar intensificant en ocasió de la XXVIII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos celebrada a Santa Coloma de Farners, el llunyà 1983. Tots dos hi vàrem presentar un treball: el seu va sortir publicat al número 1 dels *Quaderns de la Selva* i el meu al número següent.

Els vuitanta van ser anys de gran fervor renovador i en Joan em va proposar de crear un centre d'estudis de la Selva marítima, és a dir, entre Tossa, Lloret i Blanes. No cal dir que la idea em va interessar des d'un primer moment.

La mateixa idea de la Selva interior, però, va néixer dels organitzadors de la XXVIII Assemblea esmentada més amunt. Era evident que no podien existir a la Selva dos centres d'estudis i va ser així que es varen unificar les propostes i es va fundar l'actual Centre d'Estudis Selvatans.

Quan el 1986 es va renovar la Junta Directiva, en Joan i jo érem els membres de més edat i ens varen proposar per al càrrec de president. Jo considerava que ho havia d'assumir en Joan, per ser d'aquí, perquè tenia una trajectòria ja consolidada i per haver tingut la idea primitiva. La insistència i l'altruisme d'en Joan van prevaldre i vaig acceptar el càrrec.

En Joan era un home profundament altruista. No va dir mai que no a ningú, tant si es tractava d'escriure una biografia, un estudi sobre el seu Lloret o un article de festa major. Sovint em confessava que li demanaven un escrit menant-li la pressa: «Tu rai, que ho fas com

si res», li deien, sense pensar que s'havia d'informar i necessitava temps. Però ho feia. No reposava, per complaure els amics o per un encàrrec.

Tenia una ploma àgil, fecunda i, a vegades, irònica, tant en la poesia com en la prosa. En un dels viatges pel Mediterrani que vàrem emprendre amb la goleta *Far Barcelona*, un dels amics lloretencs va complir vuitanta anys en plena navegació. En Joan li va dedicar una poesia, escrita per a l'ocasió a bord, que va emocionar tothom. De les impressions del primer viatge se'n va fer un llibre i en Joan hi va afegir una comèdia que es va representar a Lloret amb gran èxit. Fruit de les seves vivències entre cel i mar van ser algunes poesies que testimonien la sensibilitat i l'ànim del meu amic. Una d'elles, la titulada *Mediterrà*, diu:

«Ara que m'he impregnat del gust salobre | i he sentit en la nit un aïret prim | i, mentre em trobava mà a l'obra, | m'ha arribat fins als llavis el ruixim, | ara que he vist la llum de canelobre | de la posta de sol, moment sublim, | i, admirant mar i cel, m'he sentit pobre, | davant de la bellesa que gaudim; | ara que he descobert l'autèntic rostre | i el viatge ha estat com una mostra | de la vida i l'art de navegar, | ara que m'ha servit el cel de sostre | he entès i estimat més aquest mar nostre | que tots anomenen Mediterrà».

En Joan era un creient, un catòlic practicant. Per la família i la neta, que tant estimava, havia après a fer diorames de la Nativitat. Les seves felicitacions nadalenques parlaven d'esperança i germanor cristiana. A més d'un referent cultural, va ser per a mi un referent humà. Un gran amic amb el qual compartia dubtes, sentiments, il·lusions i els plaers de navegar i de la història.

>> Mario Zucchitello i Joan Domènech, el desembre de 2014. (Foto: JOAQUIM MORÉ ALCALDE)